

JEZEČEK KAMZIČEK

První samostatný samizdatový zpravodaj Jiráskova Hronova. Založeno 1993.

Jak se chodí po vlnách

Pohádka, kterou nám vyprávěla Daniela Fischerová

Na pustém ostrově žil poustevník velmi slavný pro svou víru v Boha. Denně zrána k němu z pevniny přijžděla děvče od krav a vozila mu mléko, chléb a sýr. Jednoho dne dívka nepřijela. Nazítl se omlouvala, že člun se jí rozbil a oprava zabrala mnoho času.

"Ó, malověrná," vykřikl rozhněvaný poustevník. "Což nevíš, že svatí mužové chodí po vlnách suchou nohou, jen s modlitbou na rtech? A ty máš tak málo víry v Boha, že mě necháš hladovět jen proto, že musíš mít člun?!"

Děvečka se zastyděla a od té chvíle už nikdy svou ranní návštěvu nevynechala.

"Děk za vaši dobrou radu, otče," řekla za čas skromně. "Od té doby, co chodím po moři suchou nohou, jen s modlitbou na rtech, jsem všude mnohem rychleji."

Poustevníka zamrazilo. Vůbec nechápal, že by prostě děvče od krav, které se snad ani nepostilo a kdovíjak hřšně žilo, dovedlo takové zázraky. Rozhodl se, že to musí vidět. Šel doprovodit dívku na břeh a vskutku! Děvečka vyběhla na útes, krátce se pomodlila, skočila dolů, snesla se na hladinu a rozběhla se po ní suchou nohou lehce, jako když běží srnka po louce. Poustevníkovo staré srdce se zachvělo závistí.

"Když to svede holka od krav," pomyslel si, "jak by to nesvedl takový světec jako jsem já."

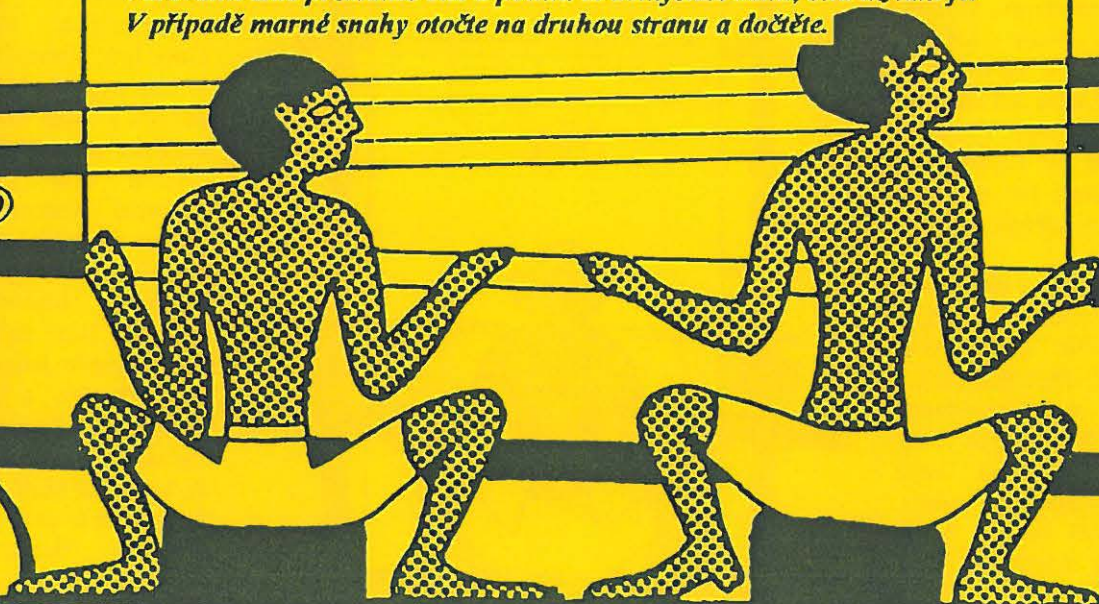
Vystoupil na útes, pomodlil se, vykasal si roucho a skočil dolů. Avšak ó běda! Propadl až na dno, a protože neuměl plavat, zmítal se chvíli v divých vlnách, až se nad ním děvče sltvalo a se smíchem ho z vody vytáhlo.

Poustevník sedl na břehu, vytřásá si mořské řasy z uší a taktó nařiká: "Ó, Bože, Bože, jak je toto možné? Jak to, že já, tak pověstný svou velkou vírou, nesvedu to, co holka z kravína."

Děvče se usmálo a řeklo: ...

Varování: Zde přestaňte číst a pointu si domyslete sami, ona už tam je.

V případě marné snahy otočte na druhou stranu a dočtěte.

Děvče se usmálo a řeklo: "Vaše víra, otče, asi nebude tak velká. Vždyť jste si před skokem vykasal roucho! Kdybyste opravdu věřil v moc modlitby přenést vás ke břehu suchou nohou, nebylo by vás to vůbec napadlo!"

Rádobydivadlo Klapý nezklamalo Příliš mnoho sebevědomí

Rádobydivadlo Klapý má ve světě neprofesionálního divadla jistou proslulost. Poslední inscenace režiséra Valeše (Především Galinovy Hvězdy ranního nebe a Tři nány, co si neuměly koupit lístek do Moskvy podle Tři sester A. P. Čechova), s nimiž soubor vystoupil předloni zde v Hronově a v loňském roce ve Vysokém nad Jizerou), se vyznačují jistými atributy, které lze najít i v té poslední, Hory

Jak jsme se (zase) nepotkali

Tatínck se zastřelil, maminku uškrtili, žena skočila z mostu (a zabila přítom kamaráda), dítě se nenarodilo... Život je krutý, lidi zlí. A není vyhnutí. Musíme žít. To mi (už poněkolikáté) sdělili členové Rádobydivadla Klapý pod autorským a režijním vedením Ladislava Valeše. Lhostejno zda prostřednictvím Galina, Čechova či Rosy Likson. Sdělují mi to s vážností až tragickou, jež mne má varovat, ale vždycky mě uspí. V čem to kčertu je, že se nepotkáme? Vždyť oni hrají jak o zlatou tělku a to, co sdělují, jistě za sdělení stojí.

Režie Ladislava Valeše jsou pro mne zvláštní směsicí ambicí, exhibic (autorských, režijních a v důsledku nich i hereckých) a sebevědomí. Chtěl jsem toho říct strašně moc, ale - cituji z programu: "když se hodně chce a mluví, většinou skutek utek..." A tak jsme se zase nepotkali. Snad příště....

Radmila Hrdinová

se připravují k porodu, na svět přijde malá šedá myš. Především je to vždy okázalá ambice šokovat za každou cenu, a to především formou při naprosté rezignaci na obsah sdělení. Jednoduše řečeno: pro režiséra Valeše je důležitější JAK to říknu více, než CO říknu. Klasickým příkladem jsou právě Tři nány, co si neuměly koupit lístek do Moskvy. Další červenou nití, která se táhne posledními Valešovými inscenacemi, je povýšení hereckých nedovedností na záměr: za žádnou cenu nepřiznat, že členové souboru nemají příliš

technických dovedností (práce s hlasem, gestika, mimika) a dělat, že tak to má být. I když je nutné napsat, že herecké schopnosti jednotlivých členů souboru se s postupem času a nabývanými zkušenostmi poněkud zvyšují. Co dodat? Snad by prospělo souboru a především Ladislavu Valešovi méně sebevědomí a více pokory. Jedině tak lze předejít určité zahleděnosti do sebe sama, která z práce souboru číší na první pohled.

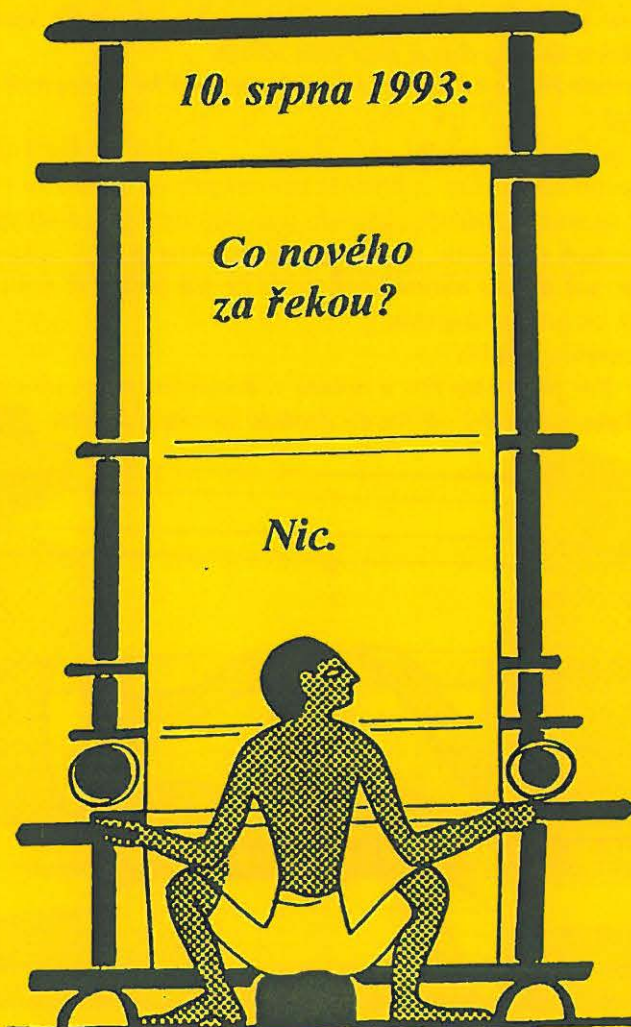
Radka Prchalová

Jak jsme se potkali aneb "Oh, lovely material!"

Hodiny stepu, v nichž nejde o to naučit se stepovat, ale setkat se. Deset žen a jeden jediný muž - ideální výchozí situace pro pokus o postžení ženské duše. Anglické herečky dokážou jít nemilosrdně na hranici karikatury. Ale ani o krok dál. Mají výbornou pohybovou i hlasovou přípravu - skvěle intonovaná angličtina se v jejich ústech stává neomylným prostředkem charakterizace stejně jako tanec (jak přesvědčivě zápolí s úklady stepové skladby!). Je to požitek a vůbec nemusíte umět anglicky. Hlediště hronovského divadla bylo přesvědčivým důkazem komunikace vzdor jazykové bariéře. A tak jsme se potkali.

(I když zhruba ve dvou třetinách jsem měla pocit, že by neškodilo jednu nebo dvě lekce škrtnout a hru malinko popostrčit dopředu.) Před závorkou ovšem budiž vytčeno, že londýnští hosté jsou studenti herectví a že je to asi tak, jako by na Hronov zavítalo studentské představení DAMU. Takže veškeré stovnění kulhá.

rh

ORGIE

Ze života nejnižších vrstev ve Finsku.

Demokratizace naší společnosti už dosáhla tak daleko, že si může každý dělat, co chce. Jelikož neexistuje (a marně voláme po teoretické opoře) rozdíl mezi uměním amatérským a profesionálním a jelikož mají svobodu, záleží tedy na umělcích samých, jak s takovou svobodou naloží. Svoboda je kázeň. To ví i Rambo, Terminátor, Bruce Lee i Krampol. A nebojme se označení umělec, není to nic nemocného, ani nakažlivého. Není zapotřebí se za umělectví v sobě stydět - podle jednotlivého naturelu má či nemá někdo potřebu o sobě prohlašovat, že je umělec. Ale neberme mu to. Někdo se umělcem cítí, někdo se jím prohlašuje, někdo se tak narodí - obojí je pěkné. Umění je ale znalost míry. Je to stav vítězství. Bůh ví nad kým - to není podstatné - možná, že se ani nejedná o posloupnost vertikální nebo horizontální. Vítězit neznamena, že na někom ležím a on se nemůže hýbat. Umění je stav vítězství, tak proto a obyčejně. Jen si vzpomeňme, když se nám něco pěkně podaří, jak a co se děje uvnitř. Je to klidné spočinutí, na obličejí zvenku nebo zevnitř se objeví stopa ráje. Pak se naučme do takového stavu dostat bez omamných prostředků, pouze za pomoci vědomí. Pak se naučme tato rozpoložení seřadit nebo navrsvit co nejčastěji za sebou... Staneme se stopovatelí ráje. Nebudeme se smát jako šílenci, budeme se obyčejně usmívat na znamení jistého vítězství. Když se podaří říct na jevišti dlouho připravovanou větu, pěkně ji umístit do hloubky hlediště před sebou - do té černé jámy - kde nevíme přesně: přejou nám, nebo ne? Jaký slastný pocit se vzápětí dostavuje. Přesný opak úvodní trémy a to nikoli náhodou. Tréma není nic jiného, než předzvěst vítězství. Je to fyzikální proces. Tělo tuší a upozorňuje: tady se bude vítězit. Už za chvíli budeš rozmlsávat své hlasité věty do prostoru kolem. Už za chvíli se prostor tvých úst bude muset měřit s tlamou daleko rozložitější. Nezapomenout na žádné sedadlo. Vědět i o lávkách, kde jsou reflektory, o nejtajnějších končinách, které ten prostor může obsahovat. Tam všude je zapotřebí proniknout. Neboť lidé, kterým takto otevřeš ústa, mohou být poskovaní všude a ve všem (někdo třeba zalezl do tašky). Když na tohle všechno pomyslím, mívám pocit, že není možné všechny ty nástrahy obejmout a nepodlehnout jim. Přeci není možné prohrát, když se člověk chystá vítězit.

Jak vypadají umělci, kterým se nepodařilo zvítězit? To už asi nebudou umělci, existuje-li opravdu souvislost mezi uměním a vítězstvím. Tak tedy poražení. Jdou se svěšenou hlavou, neboť jsou si vědomi své prohry. Svěšená, předkloněná hlava, všimněme si, jak často hrají herci se skloněnou hlavou, jak se cell nahrbí a křičí své špatně umístěné věty přímo do země, kde je přivítá peklo. Respektive parkety. Kolika hercům se pleť vrcholně vzepětí sil s obyčejnou prohrou - postavením mimo hru, které si nejsou ochotni připustit. Ale tělo je prozradí. Tělo všechno vidí.

Petr Lébl

Synové a dcery Aleny Skálové

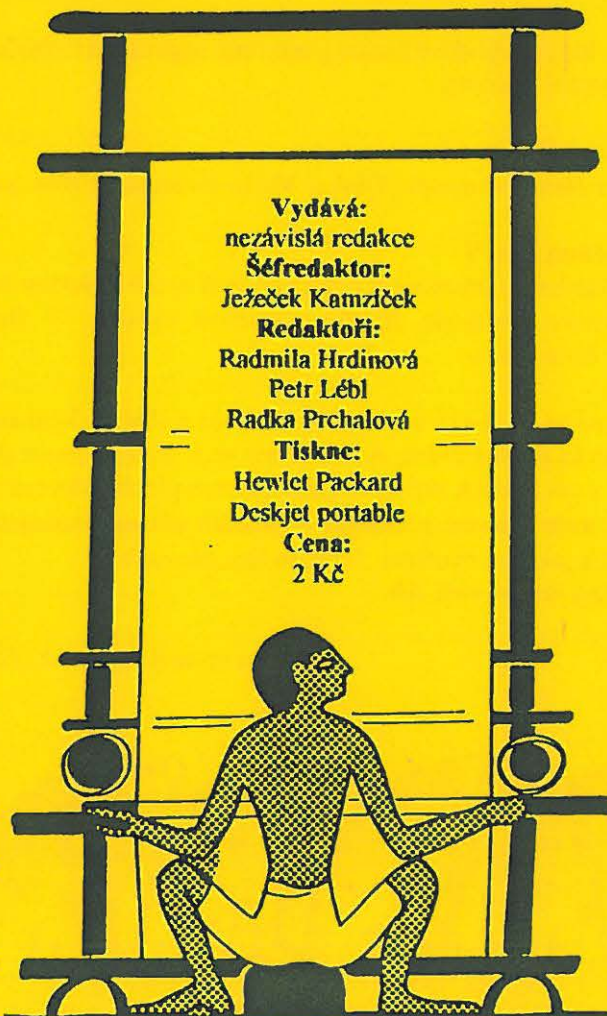
Choreograf pražského tanečního souboru Banda Jan Schmidt nezapře svou taneční minulost v souborech Chorea Bohemica a Rustica.

Inspirace dlouholetou tanečnicí, choreografkou a pedagožkou Alenou Skálovou je tak velká, že před divákem defilují takřka části jejich choreografií. Vše podle hesla pejsek a kočička (dort).

J. Schmidt použil typické "skálovské" prvky stylizovaného lidového tance (kvality jsou dobře ověřeny), přidal něco z "čistého" lidového tance, prvky country tanců, kapku společenského tance, baletu a bylo hotovo. Neujasněnost tanečního žánru se táhne celým představením spolu s dalším výrazným rysem této chorografie - popisností neboli ilustrací textu písní.

Invence a fantazie choreografa zůstala někde zapomenuta. Tanečníci jsou poměrně slušně vybaveni

Pokračování vpravo

taneční technikou, jistěji působí v pasážích pomalejších než v dynamičtějším, kde jsou nedostatky. Všichni působí na jevišti suverénním dojmem, mají výraz, který ale bohužel nejde z pocitu vnitřní nutnosti, ale z venku, narežrovaně, a tak se nevyhnu falešné křeči. Hudba Bělovlásky (Minnesengri) a Tichého hlasu (Javory s Petrem a Hanou Ulrichovými) je sice krásná, ale proč je reprodukce nahrávky tak příšerná, že svým šustotem a praskáním ruší představení, to opravdu nevím.

Souboru by v této fázi jeho vývoje prospěla práce s živou hudbou. Třeba jen s tamburínou, píšťalkou, ozvučnými dřívky apod. Mohl by tak získat "živého" partnera, na kterého je třeba reagovat, protože je pokaždé trošičku jiný, nikoliv strojevě stejný, nereagující nahrávka. Banda by se tak mohla dostat dál a podstatně více naplnit svůj tanec životem a radostí. I když se zdá, že tu mají ze svého koníčka již nyní.

Radka Tesárková

Naše lidi už dneska prakticky zajímají jen vaše lidi

Rozhovor s Todorem Dimitrevem

Jak jsme již několikrát upozorňovali, pobývá v Hronově na pozvání redakce Ježečka Kamzíčka známý bulharský divadelní a filmový režisér Todor Dimitrev (*v minulém čísle jsme chybně uvedli Dimitri - omlouváme se*). Pan Dimitrev má v Hronově nabitý program, neboť zde kromě divadelní přehlídky připravuje svou příští práci. Šéfredaktor našeho listu Ježeček Kamzíček mu osobně položil několik otázek.

Pane režisére, můžete nám přiblížit, co tady vlastně děláte?

Přijel jsem na pozvání svých přátel, ale hodlám také pracovat. V česko-slovensko-bulharské koprodukci připravujeme velkofilm o československém ochotnickém divadle na přelomu 80. a 90. let.

Koho takový projekt napadl ?

Mě. Jsem velký obdivovatel vaší krásné země a toto téma mi již delší dobu leželo na srdci.

O čem konkrétně bude film vypovídat ?

Příběh je prostinký. Mladý porotce amatérského divadla z Prahy se zamiluje do děvčete z Hronova. Jejich vztahem prolínají přehlídky v Hronově, v Želči, v Chrudimi, v Písku, část děje se odehrává na dílně v Šumperku a vrchol filmu je situován na Scénickou žatvu v Martině.

V čem konkrétně spočívají přípravy filmu ?

V současné chvíli vybíráme herce a externisty. Ve filmu se objeví mnoho autentických osobností amatérského divadla - proto jsou konkursy velmi náročné.

Můžete nám prozradit některé postavy děje ?

Titulní postavy jsou vymyšlené - budou obsazeny herci z Bulharska. V autentických rolích vystoupí řada populárních českých a slovenských herců: dr. Šrámkovou zahraje Jiřina Bohdalová, Ivana Vyskočila Milan Lasica, Jarmilu Černíkovou Jana Štěpánková, Jana Císaře Boris Rösner, Milana Strotzera Alexej Pyško, Jaroslava Duška Miroslav Masopust, Lumíra Tučka Jaromír Hanzlík, Peggyho Nekolného Ladislav Frej, Petra Lébbla Sagvan Tofi, Oldřicha Kužilka Jan Přeučil, paní Mikešovou Jiřina Jirásková a J.A.Pitinského Ivana Chýlková.

Kdy začne natáčení ?

Pravděpodobně již v listopadu. Na Barrandově budou postaveny naprosto věrohodné kulisy hronovského náměstí - budeme natáčet davové scény vítání souborů.

Proč se netočí přímo v Hronově ?

Pokud vím, celý podzim bude v Hronově natáčet Otakar Vávra životopisný film s pracovním názvem Jan Vedral.

Proč tolik filmů s divadelní tematikou ?

Myslím, že tato otázka je zavádějící. O amatérech nebo chcete-li o ochotnickém hnutí nebylo zatím natočeno nic. Dva, tři, čtyři filmy přece vůbec neškodí. Je zde i možnost exportu. V Bulharsku je nyní téma českého ochotnického divadla tématem číslo jedna.

Prosím vás, co může průměrného Bulhara zajímat na českém a slovenském amatérském divadle ?

Budete se divit, ale všechno. Je to pochopitelné, neboť u nás se o tomto tématu dlouho mlčelo. Dneska se zkuste projít třeba po takové Varně - z výkladních skříní, z plakátovacích ploch, odevšad na vás hledí portréty vašich lidí, zejména členů SČDO. Když naše televize přenášela v přímém přenosu zahájení letošního Jiráskova Hronova, mám ověřeno, že bylo na ulicích jako po vymění. Je mi to líto, ale naše lidi už dneska prakticky zajímají jenom vaše lidi.

Pokračování příště

Rozhovor se konal pod záštitou české sekce AITA/IATA

Zaznamenal Petr Lébl

Čtvrté číslo.

